

EU-delegasjonen, Brussel. Halvårsrapport for klima og miljø - høsten 2021

21. februar 2022. Saksbehandlere miljørådene Kaya Grjotheim og Tom O. Johnsen

Innhold

Et halvår med slovensk formannskap.....	1
«Klar for 55»-pakken legges frem og diskuteres i Rådet og Europaparlamentet.....	1
Om taksonomiens delegerte rettsakt for klimatilak.....	5
Kommisjonen legger frem lovforslag for å forhindre omsetning av varer som risikerer å bidra til avskoging	6
Kommisjonen lanserer revidert grensekryssforordning for avfall.....	6
EU vedtar nye retningslinjer for statsstøtte til klima, energi og miljø	7
Kommisjonen foreslår nytt gassmarkedsregelverk, regler for metanutslipp i energisektoren og revisjon av bygningsenergidirektivet	7
Kommisjonen legger frem en ny skogstrategi.....	8
Kommisjonen legger frem melding om «Nytt europeisk Bauhaus»	9
Kommisjonen og EUs høyrepresentant legger frem melding om Arktis	9
Kommisjonen legger frem jordstrategi.....	9
Kommisjonen legger frem en melding om bærekraftige karbonsykluser	10
Kommisjonen foreslår nytt direktiv mot miljøkriminalitet	10
Politiske møter mellom miljøministrene i Rådet.....	10

Et halvår med slovensk formannskap

Det slovenske EU-formannskapet startet med at Kommisjonen la frem sin «Klar for 55»-pakke med klimaregelverk. På klima- og miljøområdet var forrige halvår preget av at Kommisjonen la frem mange regelverksforslag. Som en naturlig konsekvens har arbeidet i Rådet under slovensk formannskap vært preget av faglige gjennomganger i arbeidsgruppene og politiske diskusjoner på ministerrådsmøter knyttet til Kommisjonens mange forslag. Det slovenske EU-formannskapet har utarbeidet flere statusnotat som gir innblikk i hva som har vært diskusjonene i Rådet og momenter som fortsatt er uløste ved inngangen til det franske EU-formannskapet 1. januar 2022. Eksempelvis laget det slovenske formannskapet på slutten av 2021 en såkalt [framdriftsrapport](#) for sakene i «Klar for 55»-pakken som ligger under Rådet for EUs miljøministre

«Klar for 55»-pakken legges frem og diskuteres i Rådet og Europaparlamentet
Europakommisjonen la 14. juli 2021 fram [en pakke](#) med lovforslag som skal bidra til at EU når sitt oppdaterte klimamål for 2030. Pakken kalles Fit for 55 (Klar for 55) ettersom EUs stats- og regjeringssjefer 11. desember 2020 ble enige om å øke EUs klimamål for 2030 fra minst 40 prosent reduserte utslipp til minst 55 prosent reduserte nettutslipp, sammenlignet med 1990.

Europakommisjonens konkrete forslag (under ETS er det også noen mindre lovforslag vi ikke lister opp):

- [Revisjon av EUs kvotesystem \(EU ETS\), inklusive forslag til utvidet virkeområde](#)
- [Revisjon av LULUCF-forordningen \(land use, land use change and forestry\) som omhandler opptak og utslipp fra arealer og skogbruk](#)
- [Revisjon av innsatsfordelingsforordningen \(effort sharing regulation \(ESR\)\) for det som ofte kalles ikke-kvotepliktige utslipp \(transport, jordbruk, bygg m.m.\)](#)
- [Revisjon av forordningen om typegodkjente CO₂-utslipp for produsenter av person- og varebiler](#)
- [Revisjon av direktivet om infrastruktur for alternative drivstoff](#)
- [Forslag til forordning om opptak av fornybare og lavkarbondrivstoff i maritim sektor \(FuelEU Maritime\)](#)
- [Forslag til forordning om opptak av bærekraftige alternative drivstoff i luftfarten \(RefuelEU Aviation\)](#)
- [Forslag til forordning om karbongrensejusteringsmekanisme \(Carbon border adjustment mechanism \(CBAM\)\)](#)
- [Forslag om forordning som etablerer et sosialfond for klimainnsats \(Social Climate Fund \(SCF\)\)](#)
- [Revisjon av fornybardirektivet](#)
- [Revisjon av energieffektiviseringsdirektivet](#)
- [Revisjon av energiskattedirektivet](#)

Les [klima- og miljødepartementets](#) og [samferdselsdepartementets](#) nyhetsaker om pakken. Den norske EU-delegasjonen i Brussel arrangerte i september et [webinar](#) om RefuelEU Aviation hvor Kommisjonen, det slovenske formannskapet, Europaparlamentet, KLD og norske aktører med erfaring fra det norske omsetningskravet i luftfart deltok.

Høstsemesteret har gått med til gjennomgang av forslagene i Rådet og Europaparlamentet. Europaparlamentet har fordelt sakene til ulike komiteer og saksordførere (såkalte rapportører og skyggerapportører). Enkelte saksordførere rakk allerede i løpet av høstsemesteret å lage utkast til posisjoner for Europaparlamentet, som er grunnlag for diskusjoner innad i komiteen og etter hvert i plenum i løpet av vårsemesteret 2022. I Rådet har man besluttet at miljøministrene har hovedansvaret for fem av regelverkene (kvotesystemet (ETS), innsatsfordelingen (ESR), regelverket for land- og skogbruk (LULUCF), CO₂-krav til kjøretøyprodusenter samt et delt ansvar for det sosiale klimafondet (SCF)). I løpet av høstsemesteret har Rådet for miljøministrene møttes tre ganger for å diskutere «Klar for 55»-pakken, men arbeidsgruppene («working parties») under Rådet har hatt omfattende møtevirksomhet for å gjennomgå forslagene nærmere. Det er ventet at Europaparlamentet stemmer frem posisjoner til de ulike forslagene i løpet av vårsemesteret 2022. Det er usikkert når Rådet vil stemme frem sine posisjoner, noe som både vil avhenge av blant annet styringssignaler fra regjeringssjefene i Det europeiske råd og i hvor stor grad Rådet vil behandle forslagene som en pakke der ingen ting er besluttet før alt er besluttet. Deretter vil det blir forhandlinger mellom Rådet og Europaparlamentet sammen med Kommisjonen – såkalte trilogforhandlinger. Mange forventer at endelig enighet i EU kan oppnås i løpet av første halvår 2023 – under svensk EU-formannskap.

I denne halvårsrapporten vil vi oppsummere noen av diskusjonene i Rådet i løpet av høsten når det gjelder forslagene i Klar for 55-pakken som hører under miljøministerrådet:

Revisjon av EUs kvotesystem (ETS)

Formålet med forslaget er å styrke det eksisterende kvotehandelssystemet slik at det nye ETS-målet blir oppjustert fra dagens 43 prosent til 61 prosent reduksjon sammenlignet med 2005. Lineær reduksjonsfaktor (LRF) foreslås økt fra 2,2 pst. årlig til 4,2 pst. Det vil si at hurtigheten i reduksjonen av antall kvoter som utstedes økes betraktelig. Det foreslås samtidig en engangssletting av utslippstillatelser, det vil si startpunktet for reduksjonen av antall utstedte kvoter blir lavere (omtales gjerne som «rebase»).

Skipsfart foreslås faset gradvis inn i ETS gradvis fra 2023 til 2026. ETS for skipsfarten gjelder seilaser innad i EU og halve distansene til og fra tredjeland. Vederlagsfrie kvoter for luftfarten fases gradvis ut frem til 2026.

Kommisjonen foreslår å introdusere kvotehandel for veitrafikk og bygg ved å fase inn disse sektorene inn i et separat kvotesystem fra 2026. Dette har møtt omfattende skepsis både blant medlemsland og mange EU-parlamentarikere. En stor frykt er at det rammer sosialt skjevt. Et av Kommisjonens svar er forslag om opprettelse av et sosialfond for klimainnsats (Social Climate Fund (SCF)) som skal kompensere evt. sosiale skjeve konsekvenser.

Kommisjonen foreslår også at andelen av kvoter som allokeres Innovasjonsfondet og Moderniseringsfondet (utjevrende mandat) økes.

I stort har det vært forholdsvis stor støtte til forslaget om revisjon av EUs kvotesystem. Flere land ønsker at ETS skal bli tildelt en enda større del av nødvendig innsats for å nå målet om minst 55 prosent klimagassreduksjon i 2030. Flere land har ideer om hvordan en bør reformere dagens ETS-system, for eksempel introduksjon av en mekanisme for mer prisstabilitet, noe som kan påvirke behandlingen av det foreliggende forslaget.

Det er mange som har vært skeptisk til å innføre kvotehandel for veitrafikk og bygg. Fremst i rekken har de sentral- og østeuropeiske landene og Frankrike vært. Tyskland og Danmark har hele tiden vært for et slikt grep. Siden Kommisjonens forslag har også Sverige, Finland, Nederland og Østerrike blitt positivt innstilt. De nordiske landene samt Nederland er skeptisk til om det nødvendiggjør et sosial klimafond (SCF), noe Tyskland og Østerrike er mer vennlig innstilt til. Flere av motstanderne av kvotehandel for veitrafikk og bygg mener at SCF uansett ikke hadde vært tilstrekkelig for å kompensere for økte kostnader – eller at SCF er nødvendig selv uten kvotehandel på sektorene. Timmermans har tidligere uttalt at «*No ETS* [for veitrafikk og bygg], *no social climate fund*». Han understreket at det var nødvendig med nye grep innen veitrafikk og bygg ettersom EU med dagens virkemiddelbruk ikke klarer å redusere utslippene fra sektorene. Dette vil bli et kjernesporsmål når EU skal enes om «Klar for 55»-pakken.

Regelverket for areal- og skogbruk (LULUCF)

I LULUCF-forslaget er det ikke lagt opp til store endringer fra dagens regelverk i perioden 2021-2025. Fra 2026 legges det opp til økte krav om netto karbonopptak i LULUCF fram mot 2030. Målsettingen er at EU skal ha et nettoopptak fra LULUCF-sektoren på 310 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2030. Det foreslås å introdusere økte nasjonale årlige måltall fra 2026 til 2030.

I 2031 foreslår Kommisjonen at jordbruksutslippene slås sammen med LULUCF i det som kalles AFOLU (*Agriculture Forestry and Other Land Use*), og at denne nye sektoren er klimanøytral på EU-nivå i 2035. Den nye landsektoren skal være karbonnegativ etter 2035.

Kommisjonen foreslår også at man styrker overvåkning, rapportering og verifisering av utslipp og opptak, for eksempel gjennom mer bruk av geografiske data og satellittovervåking.

Kommisjonen tar sikte på å utvikle et system der bønder og skogeiere får betalt for redusert utslipp av karbon eller økt karbonopptak. Betalingen kan skje via EUs felles jordbrukspolitikk (CAP) eller markedet. I tillegg vil Kommisjonen innen utgangen av 2022 foreslå en sertifiseringsmekanisme for karbon. En karbonnegativ landsektor (AFOLU) frem mot 2050 er ifølge Kommisjonen sentral for å balansere utslippene fra kvotemarkedet og derfor oppnå karbonnøytralitet. Dette blir videre omtalt i meldingen om bærekraftige karbonkretsløp («Sustainable carbon cycles») som ble lagt frem 15. desember 2021.

Det er flere land med kritiske synspunkter til Kommisjonens forslag. Et av de mest kontroversielle spørsmålene er knyttet til at EU-landene er tildelt nasjonale mål for nettokarbonopptak fra skog og arealer fra 2026. Det har vært faglige diskusjoner rundt hvorvidt det er mulig å sette bindende mål med sanksjonsmekanismer innen en sektor med betydelige naturlige variasjoner. Andre spørsmål er knyttet til blant annet nasjonal kompetanse og hvor stor vekt EU bør legge på opptak sammenlignet med klimagassreduksjoner som følge av utfasing av fossil brensel. Videre har det også vært skepsis til hvorvidt det bør etableres en felles landsektor (AFOLU) på EU-nivå, slik Kommisjonen foreslår. Land med mye skog er også redde for at det vil bli begrensninger i hogst av skogen for at landene skal nå de nasjonale målsettingene for karbonopptak.

Innsatsfordelingsforordningen (Effort Sharing Regulation (ESR))

Kommisjonen foreslår at sektorene i innsatsfordelingsforordningen (ESR) samlet sett skal redusere sine klimagassutslipp med 40 prosent i 2030 sammenlignet med 2005 (sammenlignet med tidligere 30 prosent). Innsatsfordelingen er delt opp på landnivå, og det er satt et tak på 50 prosent i nasjonalt mål. Tidligere var dette 40 prosent, noe som ble tildelt Sverige, Luxembourg og Norge.

Innsatsfordeling beholdes selv om kvotehandel foreslås gradvis innført for veitransport og bygg. På sikt (etter 2030) skriver Kommisjonen at innsatsfordelingsforordningen bør revurderes, dersom transport og bygg innlemmes i EUs kvotesystem (ETS) og jordbruk slås sammen med areal- og skogbruk (AFOLU).

Det er et tydelig skille mellom landene som ønsker at de nasjonale målene hadde nærmet seg mer enn i dagens forslag (30 prosent forskjell fra minst til størst) og de som er fornøyd med at målene baseres på BNP per innbygger. I tillegg mener flere land i begge leire at deres nasjonale mål er veldig høye. Flere har argumentert for at land med høye mål for 2030 bør gis mer tilgang til fleksibilitet.

Regelverk for utslippskrav til produsenter av person- og varebiler

Kommisjonen foreslår at kravene om reduserte gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra bilprodusentenes produksjonsflåte av nye kjøretøy økes. Kommisjonen foreslår at kravet i 2030 strammes inn til 55 % for personbiler og 50 % for varebiler til 100 % i 2035 - sammenlignet med 2021-nivået. Dette vil innebære en utfasing av nybilsalg av person- og varebiler med forbrenningsmotor i 2035. Forslaget forventes fulgt opp med et lignende forslag med strengere utslippskrav for tyngre kjøretøy i 2022.

Diskusjonspunkter i Europaparlamentet og Rådet forventes å bl.a. knytte seg «utfasingsdatoen» 2035, men også om en kan innføre mellommål for eksempel for 2027 og

2032. I Kommisjonens forslag er det kun lagt opp til mål for 2030 og 2035. Det er tre leire i Rådet. De som vil ha mer ambisjoner, de som ville ha Kommisjonens forslag og de som ville ha mindre ambisjoner. En større gruppe land ønsker høyere ambisjoner, herunder Danmark, Sverige, Belgia, Nederland, Østerrike og Luxembourg. Det er også nettopp utarbeidet en [EFTA-kommentar \[efta.int\]](https://efta.int) om dette. Tyskland har gitt støtte til Kommisjonens forslag. Frankrike har ønsket å kreditere «lavutslippsbiler» mer enn forslaget legger opp til. Flere EU-land har vært skeptisk til en utfasing av nye fossildrevne biler i 2035 da de mener det er for tidlig og uansett vil medføre økte kostnader for forbrukerne.

En viktig forutsetning for industrien har vært at EU også implementerer regelverk som gjør utfasingsdatoer for nye biler med forbrenningsmotor mer oppnåelige, først og fremst gjennom bygging av ladeinfrastruktur. Kommisjonen la i «Klar for 55»-pakken frem et revidert regelverk for infrastruktur for alternative drivstoff. Flere kjøretøyprodusenter har annonsert egne «utfasingsdatoer» den seneste tiden, i tråd med Kommisjonens forslag.

Et europeisk sosial klimafond («Social Climate Fund» (SCF))

Et hovedgrep i «Klar for 55»-pakken er mer prising av utslipp gjennom innfasing av kvotehandel for veitransport og bygg. Mer prising av utslipp kan slå ut skjevt sosialt ved at det rammer fattige og rike på samme måte, men den relative kostnadsøkningen er markant høyere for de med få midler. Derfor foreslår Kommisjonen at det etableres et nytt virkemiddel som de kaller «Social Climate Fund» (SCF), der inntektene hentes inn delvis fra auksjonsinntekter fra kvotehandel for veitrafikk og bygg.

Det foreslåtte fondets midler skal bidra til husholdninger, sårbare (mikro)bedrifter (færre enn ti ansatte m.m.) og sårbare transportbrukere. Støtten skal ta form som både direkte inntektsstøtte, men også investeringer i bygningsrenoveringer, lavutslippsmobilitet o.l.

Kommisjonen legger opp til at SCFs samlede utgiftsnivå skal ligge på rundt €72 milliarder i løpende priser i perioden 2025 til 2032. Fondet skal kanaliseres til medlemsstatene og gå gjennom disse, men en rekke kriterier må oppfylles av medlemsstaten for tilgang til midler.

Her viser vi til diskusjonen under EUs kvotesystem. Flere EU-land ønsker ikke å åpne diskusjoner om EUs langtidsbudsjett («MFF») igjen, noe de mener vil være nødvendig dersom en skal opprette et sosial klimafond. Flere av disse argumenterer også for at det allerede er satt av betydelige midler til klima og utjevning i MFF, i EUs gjenoppbyggingsbudsjett (NextGenerationEU) og i ETS' Moderniseringsfond.

Om taksonomiens delegerte rettsakt for klimatiltak

EU arbeider bredt med regelverk for å gjøre finanssektoren mer bærekraftig. Det som har fått mest oppmerksomhet dette høstsemesteret er arbeidet med klassifiseringssystemet for bærekraftige økonomiske aktiviteter, den såkalt taksonomien. Dette skal bidra til en felles forståelse av hvilke investeringer som er bærekraftige og dermed unngå «grønnvasking». Europakommisjonen fastsatte 21. april 2021 den delegerte rettsakten om klima til klassifiseringsforordningen (taksonomien). Denne gir detaljerte klassifiseringskrav for når ulike aktiviteter skal kunne regnes som bærekraftige i finansieringssammenheng. Den delegerte rettsakten har blitt forelagt Europaparlamentet og Rådet. Institusjonene motsatte seg ikke den delegerte rettsakten på klima og den er nå trådt i kraft.

Kommisjonen sendte 31. desember 2021 på høring til EUs medlemstater og «Platform on sustainable finance» sitt utkast til delegert rettsakt for taksonomi som tar for seg gass og kjernekraft. Høringsfristen ble først satt til 12. januar i år, men senere forskjøvet til 21. januar. Kommisjonen fastsatte den delegerte rettsakten 2. februar i 2022. Denne delegerte rettsakten er omstridt. Fristen for å kunne forkaste rettsakten er i dette tilfellet fire måneder, og kan forlenges med ytterligere to måneder. Terskelen for å forkaste rettsakten er imidlertid svært høy.

[Kommisjonen legger frem lovforslag for å forhindre omsetning av varer som risikerer å bidra til avskoging](#)

Europakommisjonen lanserte 17. november 2021 sitt forslag til nytt regelverk for avskogingsfrie produkter. Forordningen (se [lenke](#)) fastsetter en rekke krav til de som produserer og selger soya, storfekjøtt, palmeolje, tre, kakao og kaffe og noen bearbeidede produkter, som lær, sjokolade og møbler på det europeiske markedet. Dette er de varene omsatt på det europeiske markedet, som bidrar mest til global avskoging og skogforringelse. Regelverket gjelder både varer produsert innenfor og utenfor Europa og formålet er å sikre at bare avskogingsfrie og lovlige produkter (i henhold til lovene i opprinnelseslandet) er tillatt på EU-markedet. Merk at regelverket ikke skiller på lovlig og ulovlig avskoging. Området varene er produsert på må ikke være avskoget etter 31. desember 2020. Satellittovervåking vil kunne benyttes for å kontrollere etterlevelsen av regelverket og regelverket overlapper i stor grad med Tømmerforordningen (EUTR) som derfor vil trekkes. Kommisjonen presenterte forslaget på miljørådsmøtet 20. desember 2021, og det ble også diskutert på uformelt miljøministermøte i Amiens i Frankrike 20. januar i 2022 der klima- og miljøminister Espen Barth Eide deltok. Regelverket har klare grenselinjer mot handel og er høyt prioritert av det franske formannskapet som ønsker å få det gjennom i Rådet denne våren. Europaparlamentet presenterte høsten 2020 sitt [eget forslag til regelverk for avskogingsfrie verdikjeder](#) som inkluderte flere naturtyper enn EU kommisjonen. Det er forventet at de ikke vil svekke ambisjonene i kommisjonens forslag.

EU-delegasjonen i Brussel arrangerte et [webinar](#) om regelverket mandag 22. november 2021 hvor EU kommisjonen, [det norske klima og skoginitiativet \(NICFI\)](#) og organisasjonen [TRASE](#) som jobber med datainnsamling for å avdekke avskoging deltok.

[Kommisjonen lanserer revidert grensekryssforordning for avfall](#)

Kommisjonen presenterte sitt forslag til revidert grensekryssforordning 17. november 2021, se [lenke](#). Se også egen innrapportering på saken fra EU delegasjonen. Regelverket regulerer avfallstransport mellom land i og ut av EU, og har tre overordnede mål: Å sikre at EU ikke eksporterer sine avfallsutfordringer til tredjeland, å gjøre det lettere å transportere avfall for resirkulering og gjenbruk i EU, og å forbedre oppfølging av ulovlige transport av avfall. Revisjonen skal bidra til at avfall i større grad benyttes som sekundære råvarer og derfor erstatter jomfruelige materialer og bidrar til en mer sirkulær økonomi. Det reviderte regelverket skal sikre bedre kontroll med avfall som transporteres over landegrensene og bidra til bærekraftig håndtering i destinasjonslandene.

Endringene av regelverket inkluderer blant annet full digitalisering av prosedyrer som styrer forsendelser av avfall mellom EU-medlemsstater, harmonisert klassifisering av avfall på EU-nivå i EU og nye og strengere vilkår for forsendelser av avfall til forbrenning eller deponering, slik at de kun tillates i begrensede og godt begrunnede tilfeller. Muligheten for avfallseksport ut av EU, til land som ikke er OECD medlemmer begrenses. Innsatsen mot ulovlig eksport av avfall forsterkes ved nettverksbygging mellom relevante

kompetansemiljøer hvor European Anti-Fraud Office (OLAF) vil bidra. Reguleringen er nå til behandling i Rådet og Europaparlamentet. Sistnevnte vil ha en posisjon klar i november 2022.

Diskusjonen om batteriforordningen fortsetter

Kommisjonen la 10. desember 2020 frem et forslag til batteriforordning. Dette er Kommisjonens første regelverksleveranse under EUs handlingsplan for sirkulær økonomi. Forordningen skal erstatte batteridirektivet av 2006 (Direktiv 2006/66/EF).

Regelverksforslaget er meget omfattende og regulerer alle ledd i batteriets levetid, se tidligere halvårsrapporter og [EØS-notat](#). I Rådet for miljøministre har det vært mye aktivitet rundt å få klarhet i forslaget og utmeisling av posisjoner. De mest sentrale spørsmålene er redegjort for i tidligere halvårsrapporter.

Det er ventet at Rådet kan komme til enighet om egen posisjon i løpet av vårsemesteret, kanskje på deres miljøministerrådsmøte 17. mars. Saksordførere i alle ansvarlige komiteer i Europaparlamentet har nå laget utkast til EP-posisjon, som skal stemmes over tidlig i vårsemesteret. Trolig vil derfor trilogforhandlingene mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen starte før sommeren.

For øvrig viser vi til halvårsrapporten for [andre halvdel av 2020](#) og [første halvdel av 2021](#) for mer bakgrunn.

EU vedtar nye retningslinjer for statsstøtte til klima, energi og miljø

Kommisjonen **godkjente** i desember 2021 nye retningslinjer for statsstøtte til klima, energi og miljø (Climate, Energy and Environment Guidelines (CEEAG)). De nye retningslinjene skal sikre samsvar mellom EUs statsstøtteregulering og EUs grønne giv. Statsstøttereguleringen skal hjelpe medlemslandene med å nå deres energi- og klimamål. Endringene vil blant annet muliggjøre statsstøtte på nye områder og endre regelverket for støtteintensitet.

Kommisjonen foreslår nytt gassmarkedsregelverk, regler for metanutslipp i energisektoren og revisjon av bygningsenergidirektivet

Onsdag 15. desember la EU-kommisjonen frem en pakke med lovforslag på energifeltet, som har blitt kalt del 2 av «Klar for 55»-pakken. Lovforslagene fra Kommisjonen:

- **Forslag til revisjon** av gassmarkedsdirektivet, gasstransmisjonsforordningen og forordningen om forsyningssikkerhet for gass. Endringene skal sikre et velfungerende marked for fornybar gass og lavkarbondgass (inkludert hydrogen), og etablerer blant annet et sertifiseringssystem.
- **Forslag til forordning** om metanutslipp i energisektoren. Forslaget inneholder blant annet krav om overvåking, rapportering og verifisering av data om metanutslipp i olje-, gass- og kullsektorene. Det foreslås også regler for lekkasjedeteksjon og --reparasjon, samt forbud mot ventiler og fakling.
- **Forslag til revisjon** av bygningsenergidirektivet. Kommisjonen foreslår blant annet krav om nullutslipp for alle nye bygninger fra 2030. Dette vil gjelde fra 2027 for offentlige bygg. Det foreslås også krav til de minst energieffektive byggene i EU.

Kommisjonen legger frem en ny skogstrategi

Europakommisjonen presenterte 16. juli 2021 den nye skogstrategien fram til 2030.

[Communication: New EU Forest Strategy for 2030 | European Commission \(europa.eu\)](#).

Strategien er en del av EUs grønne giv og viktig for at EU skal kunne klare å redusere sine klimagassutslipp med 55 prosent i 2030 og være klimanøytrale i 2050. Samtidig skal strategien bidra til at skogen utvikles økonomisk og brukes til rekreasjon. Den multifunksjonelle rollen understrekes sterkt i strategien.

Kommisjonen understreker innledningsvis at det er medlemslandene som har hovedansvaret for utformingen av skogpolitikken. Samtidig mener de at Kommisjonen basert på den Grønne giv, biodiversitetstrategien og bestemmelser i EU-traktaten om miljø må ha rett til, i et samspill med medlemslandene, å bidra til utviklingen av fremtidig skogpolitikk.

I «Klar for 55 – pakken» legges det til grunn et nettoopptak fra arealer og skogbruk (LULUCF) på 310 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i 2030. Dette er en økning på 85 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i forhold til dagens prognose. For å få dette til mener Kommisjonen at det er nødvendig å iverksette nyplanting og få en sunnere og friskere skog, slik at skogressursene øker. Videre mener de at det er nødvendig å prioritere bruken av skogen riktig og i tråd med god sirkulær økonomi. Byggevarer-forordningen skal også revideres for å støtte opp under dette formålet.

Et sentralt tiltak som foreslås er at skogprodukter i langt større grad brukes til bygninger og andre konstruksjoner. I dag er det kun 2,4 prosent av alle konstruksjoner som er skogbaserte, varierende fra over 10 prosent i Sverige og Finland til under 2 prosent i de fleste EU-land. Kommisjonen mener at dette nivået må økes.

I EU er i dag 60 prosent av den fornybare energien skogbasert bioenergi. Fremover må EU bruke mer fornybar energi for å nå klimamålene, men de ønsker strengere bærekraftkriterier for å bruke skogsbaserte bioenergiprodukter. Bruk av hele trær for å produsere bioenergi bør etter Kommisjonens mening minimaliseres. Nasjonale støtteordninger for bruk av biomasse til energi må derfor gjennomgås kritisk og en vil vurdere ytterligere innskjerpinger. Det samme gjelder for statsstøtte til innfasing av biomasse til energiformål. Subsidier av biomasse til produksjon av elektrisitet må etter Kommisjonens mening fases ut. De ønsker også å utvikle kriterier for et frivillig «closer to nature forestry» - merke som produkter produsert fra biomasse kan merkes med.

Skogen har stor verdi utover å produsere tømmer og trevirke. Dette kan være kork, harpiks, fôr, medisinske produkter osv. Kommisjonen ønsker å støtte disse produktene økonomisk i samarbeid med nasjonale og lokale myndigheter for å få til økt verdiskapning.

Kommisjonen understreker i strategien at det er nødvendig å beskytte mer skog. I biodiversitetstrategien foreslås det et overordnet mål om 30 prosent vern for alle EUs arealer, mens det skal være en sterk beskyttelse for 10 prosent av arealene. Primærskog og gammel skog dekker i dag 3 prosent av EUs skogarealer. Etter Kommisjonens mening er det spesielt viktig å verne disse arealene på grunn av biodiversitet og lagring av karbon. Kommisjonen vil også i samarbeid med eksperter fra bl.a. skogproduserende land som Sverige, Finland og Østerrike, foreslå kriterier for primærskog og gammel skog som må beskyttes.

Forvaltningen av skogen bør etter Kommisjonens mening fremme og bevare biodiversiteten. Dette er viktig ut fra sosiale og miljømessige forhold. Det anbefales derfor at skogeierne i

minst mulig grad har monokulturer. Det påpekes også at en må ta hensyn til miljø og økosystemet ved hogst, bl.a. flatehogst, og at denne metoden for hogst kun bør brukes i godt begrunnede tilfeller.

[Kommissjonen legger frem melding om «Nytt europeisk Bauhaus»](#)

Kommissjonen offentliggjorde 15. september 2021 en melding om «[Nytt europeisk Bauhaus](#)». Meldingen gjør rede for grunnleggende prinsipper, tiltak og finansieringsmuligheter for å fremme initiativet. Utformingsfasen av initiativet ble påbegynt i januar 2021 da en offentlig konsultasjon ble åpnet. Fremleggelsen av meldingen «Nytt europeisk Bauhaus» marker avslutningen av utformingsfasen og at arbeidet med iverksetting starter.

Nytt europeisk Bauhaus er en del av EUs grønne giv. Kommissjonen ønsker med initiativet å bringe en kulturell og kreativ dimensjon til den grønne giv. Gjennom initiativet vil Kommissjonen fremme omstilling ved å kombinere design med bærekraft, særlig innen bygg.

Nytt europeisk Bauhaus vil besto av tre faser utforming, iverksetting og informasjonsspredning. Den 18.01.21 lanserte Kommissjonen utformingsfasen eller designfasen av Nytt europeisk Bauhaus. Målsetningen med denne fasen var gjennom en felles kreativ prosess å utvikle konseptet ved å utforske ideer, identifisere behov og å føre interessenter sammen. Dette var med å identifisere fire tematiske akser:

- Nærhet til naturen
- Gjenfinne en følelse av tilhørighet
- Prioritere steder og personer med størst behov
- Fremme langtids og livssyklus perspektiver for det industrielle økosystemet

Omtrent €85 millioner er satt av i forskjellige EU-programmer til prosjekter i perioden 2021 – 2022. Dette inkluderer Horisont Europa, Single Market Programme og det europeiske regionale utviklingsfond.

[Kommissjonen og EUs høyrepresentant legger frem melding om Arktis](#)

Høyrepresentanten for utenriks- og sikkerhetspolitikk (HRVP) og Kommissjonens fellesmeddelelse om EUs Arktis-politikk ble [lansert](#) onsdag 13. oktober, med tittelen: *A stronger EU engagement for a peaceful, sustainable and prosperous Arctic.*

Denne Arktis-meldingen erstatter den foregående, fra [2016](#), som var EUs første helhetlige Arktis-politikk og bygget på tre pilarer: (i) klima og miljø; (ii) bærekraftig utvikling og (iii) internasjonalt samarbeid.

[Kommissjonen legger frem jordstrategi](#)

Over 80 prosent av EUs arealer brukes til jordbruksproduksjon og skogbruksproduksjon. Dette utgjør 320 millioner hektar. Forvaltningen av disse arealene er svært viktige for å produsere sunn og god mat, redusere klimagassutslipp og skape arbeidsplasser.

EUs forskningscenter (JRC) har beregnet at kun om lag 30 – 40 prosent av EUs jord og skogarealer har en sunn og god standard. Det er problemer med jorderosjon, for lite organisk materiale i jorda, tap av biologisk liv i jorda, jordpakking, forurensing av jord, forsøling, nedbygging av jord til boliger og infrastruktur og forørkning.

Kommisjonen la derfor den 17. november 2021 fram [EUs jordstrategi for 2030](#) (“*EU Soil Strategy for 2030 Reaping the benefits of healthy soils for people, food, nature and climate*”) med tilhørende [bakgrunnsdokument](#). Jordstrategien er forankret i EUs strategi for biodiversitet og strategien for klimatilpasning.

Kommisjonen varsler blant annet at den innen 2023 vil foreslå en ny lov om jordhelse for at EU skal nå sine målsettinger mot 2030 og 2050. Det foreslås at jord får et vern på lik linje med vann, luft og hav. Loven skal ta hensyn til jordforringelsens grenseoverskridende dimensjon og kan omfatte juridisk bindende tiltak for å identifisere, registrere og sanere forurensede områder. I loven kan det også bli aktuelt å utarbeide en prioriteringsliste for forurenset jord, innføre jordhelse-sertifikater for landtransaksjoner og et "pass" for utgravd jord («excavated soils»).

[Kommisjonen legger frem en melding om bærekraftige karbonsykluser](#)

Kommisjonen la 15. desember 2021 frem en [melding](#) om bærekraftige karbonsykluser. Meldingen er en videreutvikling av arbeidet med å lage et solid regelverk og insentivsystem som tilrettelegger for mer fangst, lagring, fjerning og bruk av karbon. Kommisjonen lanserer et mål om at 5 millioner tonn CO₂ årlig skal fjernes fra atmosfæren ved «direct air capture» og permanent bli lagret fra 2030. Kommisjonens arbeid med bærekraftige karbonsykluser vil ha flere milepæler i 2022, blant annet i forbindelse med deres kommende forslag om bindende juridiske mål for restaurering av natur samt sertifiseringsordningen for karbonfjerning.

[Kommisjonen foreslår nytt direktiv mot miljøkriminalitet](#)

15. desember lanserte Europakommisjonen et forslag til nytt [miljøkrimdirektiv](#) samtidig som de publiserte en [melding om miljøkriminalitet](#). Se også egen innrapportering fra EU delegasjonen. Kommisjonen ønsker med forslaget å gjøre beskyttelse av miljøet mer effektivt gjennom å styrke EUs rettslige rammeverk for bekjempelse av miljøkriminalitet, herunder å definere nye handlinger som miljøkriminalitet, samt å skjerpe straffene ved slik kriminalitet. Gjennom forslaget ønsker Kommisjonen blant annet å bedre effektiviteten av etterforskningen og rettsforfølgelsen gjennom å oppdatere direktivets virkeområde, klargjøre definisjoner av hva som er miljøkriminalitet, sikre effektive, avskrekkende og forholdsmessige sanksjonstyper og sanksjonsnivå for miljøkriminalitet og bidra til grensekryssende etterforskning og rettsforfølgelse.

Direktivet foreslår å definere nye kategorier for lovbrudd som miljøkriminalitet: Blant annet ulovlig tømmerhandel, ulovlig gjenvinning av skip, ulovlig uttak av vann som forårsaker betydelig skade på vannressurser, alvorlige brudd på EUs kjemikalielovgivning som forårsaker betydelig skade på miljø eller menneskers helse.

Forslaget er nå til behandling i rådsstrukturen med sikte på å oppnå enighet i Rådet om en posisjon til forhandlinger med Europaparlamentet. Parallelt vil Europaparlamentet arbeide med å utarbeide sin posisjon til ev. forhandlinger med Rådet.

Det franske formannskapet vil 17-18. mai 2022 arrangere en konferanse om miljøkriminalitet [Conference: “Environmental Protection through Criminal Law: A challenge for Europe” - French Presidency of the Council of the European Union 2022 \(europa.eu\)](#)

[Politiske møter mellom miljøministrene i Rådet](#)

Hvert halvår avholdes det to formelle miljøministermøter, vanligvis i Luxembourg og Brussel, mens det avholdes et såkalt uformelt miljørådsmøte i landet som har formannskapsrolle for

Rådet (EU-formannskapet). Det ble avholdt to formelle miljøministermøter i Rådet. Møtet 6. oktober ble avholdt i Luxembourg mens møtet 20. desember ble gjennomført i Brussel.

I rådsmøtet 6. oktober var hovedtemaene EUs forhandlingsmandat for COP26, «Klar for 55»-pakken, energikrisen og EUs skogstrategi. I tillegg vedtok Rådet revidert forslag til Århusforordningen og diskuterte PFAS, biocider og marin plastforsøpling.

I møtet i Rådet 20. desember var hovedtemaene «Klar for 55»-pakken, forslaget til batteriforordning, sammenhengen mellom bestemmelser i mobilitetspakken om retur av lastebiler og EUs grønne giv og jordstrategien. Klima- og miljøminister Espen Barth-Eide var invitert til å presentere sitt arbeid for UNEA5 miljøministrenes arbeidslunnsj.

Norge deltar i Green Growth Group - en gruppe av klimaambisjose land i EU. Det blir avholdt møter i forkant av de formelle miljøministerrådsmøtene som vanligvis er to ganger hvert halvår. Klima- og miljøminister Espen Barth Eide deltok på møtet 20. desember der temaet var «Klar for 55»-pakken.

Norge deltar også i "REACH Up" som er en gruppe land i EU som ønsker en offensiv kjemikaliepolitikk og utvikling av et restriktivt kjemikalierregelverk. Miljøministrene møtes i tilknytning til miljørådsmøtene, men under covid-19 har disse møtene blitt digitale. Danmark var vertskap for det første møtet 28. september 2021 hvor klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn deltok, og Belgia for det andre møtet 17. desember 2021 hvor klima og miljøminister Espen Barth Eide deltok. Tema inkluderte blant annet oppfølging av kjemikaliestrategien, revisjon av REACH og grupperestriksjon av PFAS.

Det ble avholdt et uformelt miljøministermøte 20-21. juli 2021 i Slovenia der hovedtemaene var «Klar for 55»-pakken, de forestående klima- og miljøforhandlingene (COP26/COP15) samt initiativer for pollinatorer. Fra Norge deltok statssekretær Kjartan Lunde.